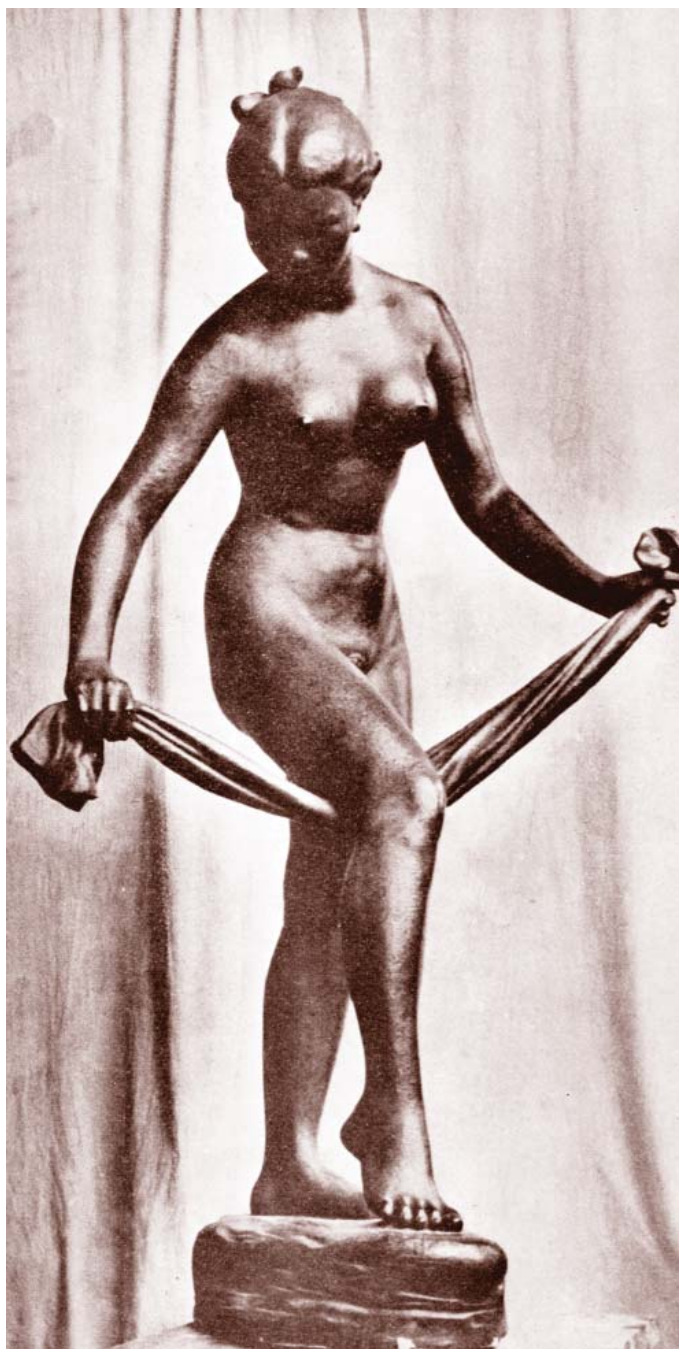

ศิลปะและระบาคะจริต

ศาสตราจารย์ศิลปะ พีระศรี

ศิลปะและรากะจริต

ศาสตราจารย์ศิลป์ พีระศรี

มีคนหลายคนหรือเป็นส่วนมากเมื่อเห็นรูปภาพหรือรูปปั้นที่เป็นคนมีลักษณะเปลือยล่อนจ้อนเป็นอย่างธรรมชาติ สร้างสรรค์มาให้ก็มักโวยวายหาว่าเป็นรูปลามกอนาจารผิดศีลธรรม แต่ในคราวเดียวกันเมื่อเห็นรูปผู้หญิงซึ่งห่อหุ้มด้วยเครื่องเสื้อผ้าและพัสดราภรณ์ และวาดหรือปั้นขึ้นด้วยความฉลาด พลิกแพลงให้เห็นเป็นว่าสุภาพก็มองไม่เห็นว่าจะเป็นผลร้ายในทางศีลธรรมแก่ประเทศชาติโดยเฉพาะแก่เหล่าผู้ที่ยังเยาว์วัย การที่จะพิจารณาว่ามีศีลธรรมหรือไร้ศีลธรรมจะต้องกล่าวถึงเรื่องรากะจริต อันเป็นความต้องการของคนเสียก่อน รากะจริตอาจแบ่งได้เป็นสองอย่าง อย่างหนึ่งเป็นความต้องการที่น่ารังเกียจขยะแขยงและเยี่ยงสัตว์ ความต้องการอย่างลักษณะนี้ย่อมมีอยู่ในคนบางคนจำพวกที่มีจิตเสื่อมทราม ต้องการความตื่นเต้นในกามคุณ โดยอาศัยศิลปะชนิดอนาจารเป็นเครื่องล่อปลุกปั่นให้เกิด ศิลปะชนิดนี้แหละที่ผู้ดูแลในเรื่องศีลธรรมของประชาชนควรระวังป้องกันและปราบปราม

เรื่องราคะความกำหนัดอย่างหนึ่ง คือความต้องการที่เป็นไปตามธรรมชาติสามัญของมนุษย์ อันปรากฏออกมาแล้วแต่ความปรารถนาที่เป็นความจำเป็นของสัตว์โลก แต่มนุษย์เป็นสัตว์ที่มีอำนาจนึกเห็นซับซ้อนยิ่งกว่าสัตว์อย่างอื่น และอำนาจนึกเห็นอย่างนี้อาจเป็นเหตุให้มนุษย์ตกต่ำและเสื่อมทรามลง เพราะด้วยเรื่องราคะจริตเข้าครอบงำก็ได้ ศิลปที่มีลักษณะดูเหมือนเป็นอย่างไรไม่ชั่วร้ายอะไร อาจกลายเป็นสิ่งยั่วชวนใจล่อให้เกิดความนึกเห็นเป็นอันตรายแก่จิตใจก็ได้ เราอย่าลืมหาบรรดาความชั่วร้ายทั้งหมดย่อมเกิดจากสิ่งบางอย่างที่เร้าและยั่วชวนใจอย่างพูดไม่ถูก และโดยเฉพาะแก่เด็ก ๆ ที่ปล่อยให้ดูศิลปซึ่งกระตุ้นเตือนใจให้เกิดความรู้สึกทางฝ่ายต่ำ

การกระตุ้นเตือนใจทางฝ่ายต่ำ ไม่ได้หมายความว่ามาจากเรื่องเปลือยล่อนจ้อนที่ทำให้บังเกิดความปรารถนาต้องการตรงกันข้าม เรื่องหรือสิ่งที่ไม่เห็นต่างหาก ที่ปลุกประสาทอินทรีย์ให้เกิดความนึกเห็นขึ้น และความนึกเห็นนี้เสนออย่างรวดเร็วและไม่มีเขตจำกัด สิ่งเล็กๆ น้อยๆ ไม่สำคัญ เป็นต้นแข่งขาที่งามซึ่งนึกเห็นเลยเกินเข้าขึ้นไป เลื้อยที่แหวกให้มากเพื่อแฉะให้นึกเห็นหรือเน้นให้เห็นเป็นรูปโค้งงอของตะโพก หรืออะไรอื่น ๆ ในทำนองนี้ก็เพียงพอที่จะทำให้เกิดเพลิงแห่งราคะ กระพือลุกขึ้นได้ทันที คราวนี้ต่างหากว่าเกิดอาเพศขึ้น หญิงมีอะไรเล็กๆ น้อยๆ ซึ่งทำให้

ชายเห็นแล้วรู้สึกนึกไปทันที ทั้งนี้ก็เพราะธรรมชาติมีลักษณะ เป็นอย่างง่าย ๆ และบริสุทธิ์ผุดผ่องยิ่งกว่าวิธีการอันสามัญ แห่งจิตใจมนุษย์ เพียงเวลาไม่ช้ากว่า 30 ปีล่วงมาแล้วผู้หญิงไทย บางคนออกมานอกบ้านเปิดอกก็มี เด็กอายุ 11-12 แก้วผ้าเล่น หัวก้นอย่างไม่เดียงสาก็มี สมัยโบราณหญิงกรีกชาวสปาร์ตาก็ ปรากฏเปลือยกายในที่สาธารณะได้ เหล่านี้เป็นเรื่องผิดศีลธรรม ใหม ศีลธรรมครอบครัวไทยพวกชาวบ้านสมัยก่อนมีน้อยกว่า ของเราในสมัยนี้หรือ เด็กของเราแต่ก่อนเล่นหัวปนกันทั้งหญิง และชาย ประพฤติผิดมรรยาท เป็นชั่วร้ายหรือเปล่าทั้งนั้น จริงอยู่ ไม่ว่าชนหมู่ใดในสมัยโดยอมมีศีลธรรมและจรรยาดีงามสำหรับ เป็นแนวปฏิบัติอย่างที่เป็นสมัยนิยม และเมื่อรับเอาวัฒนธรรม อันเป็นสากลมาแล้วเราก็จำเป็นจะต้องละทิ้งประเพณีของเก่าใน บางประการเสีย แต่ทั้งนี้ไม่หมายความว่าเราจะเปลี่ยนจากชาว มาเป็นดำ และตะโกนโพนทะนาว่าการเปลือยล่อนจ้อนเป็นการ ลามกอนาจารผิดศีลธรรมหรืออะไรในทำนองนี้ แท้จริงรูปร่าง ของคนที่เปลือยล่อนจ้อนมีความบริสุทธิ์ผุดผ่องดั่งดอกไม้เหมือน อย่างสัตว์ หรือเหมือนอย่างสิ่งอื่นๆ ซึ่งมีรูปร่างตามธรรมชาติ อยากจะถามว่าถ้าจำเป็นต้องเอาเสื้อผ้าไปปกคลุมรูปร่างของคน แล้ว และด้วยเหตุผลอันเป็นไปในทำนองเดียวกันเราไม่ต้องเอา เสื้อผ้าหรืออะไรไปนุ่งให้ดอกไม้ ให้ช้างม้าวัวควายและไถ่นก

กระนั้นหรือ เพราะด้วยเหตุผลในข้อที่ว่าดอกไม้และสัตว์เหล่านี้มีรูปร่างเปลือยตามธรรมชาติของมัน จึงมีลักษณะเป็นลามกอนาจารเหมือนอย่างของคน

ศิลปทุกอย่างไม่ว่าสมัยใด ย่อมมีการแสดงรูปคนเป็นรูปเปลือย ทั้งนี้ก็เพราะรูปร่างของคนเป็นรูปลักษณะที่มีความงดงามอย่างประหลาด โปรดอย่างหลงเชื่อเข้าใจผิดว่าทางตะวันตกมีศีลธรรมน้อยกว่าทางตะวันออก เพราะด้วยเรื่องวาดหรือปั้นรูปคนเป็นรูปเปลือยแทบเสมอไปทุกรูป เราชาวตะวันออกควรจะถนอมรักษาศีลธรรมของเก่าในเรื่องนี้ไว้ ที่กล่าวเช่นนั้นก็เพราะไม่เคยศึกษาศิลปะของอินเดีย

กล่าวมาแล้วว่าประเพณีที่ปฏิบัติเป็นสมัยนิยม ย่อมเป็นไปตามยุคตามสมัยและยังต้องเป็นไปตามความเป็นอยู่แห่งชีวิตของหมู่ชนในสมัยนั้นๆ ด้วย เมื่อในสมัยศตวรรษที่ 14 แห่งคริสต์ศักราช บ็อก กัดจิโอ นักประพันธ์ชาวอิตาลีแต่งหนังสือชื่อเดกาเมโรน (ฉบับที่แปลเป็นภาษาไทยใช้ชื่อว่าบันเทิง ทศวาร) หนังสือเรื่องนี้มีอยู่มากแห่ง ซึ่งว่าในแง่แห่งความเห็นของเราในสมัยปัจจุบันก็เป็นอุลามกอนาจาร จิตรกรและนักปฏิมากรรมชาวฮินดูสร้างศิลปเป็นรูปทางกามคุณไว้มากมาย รูปเหล่านี้ถ้าไว้ในสายตาที่เราดูก็ออกจะเป็นรูปกระเดียดเข้าไปใน

ทางโลดโผนไม่สุภาพ เพราะบางรูปเทียบกันได้กับศิลปะที่เราเรียกว่า ศิลปะทางกามคุณ แต่ทั้งนี้ไม่หมายความว่าบ๊อ กัดจิโอ หรือ ศิลปินชาวฮินดู ตั้งใจจะสร้างศิลปะเพื่อบ่อนความมั่นคงแห่งศีลธรรมของชาติตน บ๊อ กัดจิโอ แต่งเรื่องเดกามาโรนขึ้นภายหลังเวลาที่เกิดโรคระบาดอย่างรุนแรงขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1890 ซึ่งคร่าเอาชีวิตของประชาชนชาวเมืองฟลอเรนซ์ในประเทศอิตาลีไปตั้งครึ่งก่อนจำนวนของชาวเมืองนั้น ความประสงค์มุ่งหมายของบ๊อ กัดจิโอ ก็คือจะให้ชาวเมืองฟลอเรนซ์ฟื้นขึ้นให้หายหดหู่ใจ และในคราวเดียวกันต้องการให้หนังสือเรื่องที่แต่งขึ้นนี้เป็นเหมือนสิ่งชูกำลัง ในอันจะสร้างชาติสร้างพลเมืองชาวฟลอเรนซ์ให้มีจำนวนเกิดขึ้นมาอีก เพื่อชดใช้จำนวนคนที่ต้องตายไปมากมาย เพราะด้วยกาฬโรคคร่าเอาชีวิตไป

ส่วนศิลปะทางกามคุณของชาวฮินดู ก็สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์และความประสงค์อย่างลักษณะเดียวกันคือ สร้างชาติสร้างพลเมือง ทั้งนี้ก็เพราะว่าศาสนาทั้งหมดที่มีขึ้นในสมัยที่เกิดโรคระบาดพลาเอาชีวิตคนไปเป็นจำนวนมากอย่างน่าใจหาย ถ้ามีเรื่องสร้างชาติเป็นหลักของสิทธิอยู่ด้วยแล้ว ประชาชนในหมู่ก็เห็นพร้อมรับรองด้วยความไม่รู้สีกตัว ในสมัยปัจจุบันวิทยาศาสตร์สามารถป้องกันโรคระบาดอย่างใหญ่ได้แต่ต้นมือ มิให้ลุกลามไป

ใหญ่โตเหมือนสมัยโบราณ มนุษยชาติจึงไม่มีความจำเป็นอีกต่อไปที่จะต้องมียี่สิบเก้าสำหรับทวีจำนวนคนแห่งบุคคลในอันที่จะรักษาชาติพันธุ์ของตนไว้ (ทฤษฎีของสมัยก่อนกับเดี๋ยวนี้ อาจจะต้องเป็นไปกันตรงข้ามก็ได้) เพราะด้วยเหตุดังนี้ศิลปทางกามคุณในสมัยของเรา ซึ่งถือว่าเป็นอนุลามกอนาจารไม่มีคุณ มีก็แต่โทษทางเดียว เพราะกระตุ้นเตือนให้เป็นที่ไปทางชั่วเท่านั้น

ตามตัวอย่างย่อๆ ที่กล่าวมานี้จะเห็นว่าศิลปะรับใช้มนุษย์เกี่ยวกับความจำเป็นและความต้องการของมนุษย์เอง และความจำเป็นต้องการนี้ย่อมเปลี่ยนไปตามสมัยและหมู่ชน เพราะฉะนั้นถ้าจะให้คำวิพากษ์วิจารณ์แก่ศิลปกรรมใดเราจำเป็นต้องนึกถึงเหตุผล คือเวลาและความมุ่งหมายที่สร้างขึ้นนั้นด้วย แต่ส่วนที่เกี่ยวกับเราก็คือการที่จะลงความเห็นเรื่องจำลองรูปจากตัวจริงมาเป็นศิลปจำเป็นผิดศีลธรรมนั้น ไม่ใช่เป็นความเห็นที่ชอบด้วยเหตุผล ศิลปะที่จำลองเอามาจากรูปเปลือยของจริงนี้หมายความว่าถึงภาพถ่ายด้วย รูปเปลือยจะผิดศีลธรรมก็อยู่ที่เจตนาของผู้สร้างผู้ประพันธ์ ที่สร้างรูปนั้นขึ้นด้วยอุบายอันฉลาด เพื่อชักนำเราไปในทางก่อให้เกิดตัณหาราคะ ถ้ามีลักษณะเช่นนี้ก็ถือว่าหายาบคายควรกำจัดเสียเพราะเป็นโทษหรือเป็นอันตรายแก่ศีลธรรม

ตามที่ได้สังเกตมาดูเหมือนเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับเรื่อง ศิลธรรมอาจจะไม่แน่ใจที่จะวินิจฉัยลงไปว่ารูปคนเปลือยอย่าง ไหนเป็นลามกอนาจาร ผิดศีลธรรม และอย่างไรหน้ไม่เป็นข้อนี้ก็ พอเข้าใจเพราะศิลปะของไทยชนิดที่สืบต่อเป็นประเพณีกันมา ไม่มีรูปคนที่เปลือยล่อนจ้อน เพราะฉะนั้นในทางความรู้สึกที่ คู่ไม่เคยคือเป็นประเพณีกันมาในลักษณะนี้ จึงไม่มี แต่จะต้องถือ เสี่ยงว่ารูปผู้หญิงที่เป็นรูปเปลือยเพียงบนเอนน่าจะขัดข้อง อย่างไม่แล้ว หากจะลดเสื้อผ้าลงไปอีกบ้างสักสองสาม ซม. และ รูปนั้นก็ทำให้เกิดความรู้สึกทางศิลปะอย่างปกติธรรมดาที่ไม่ เห็นว่าจะเป็นที่น่ารังเกียจเสียหายอะไร

ขอกล่าวย้ำอีกครั้งว่าการผิดศีลธรรมไม่ใช่อยู่ที่รูปเปลือย จะผิดศีลธรรมก็อยู่ที่เน้นท่าทางของรูปด้วยอุบายอันฉลาดเฉลียว เพื่อเร้าใจในกามคุณแก่คนดู เพราะฉะนั้นข้อที่ผิดศีลธรรมจึงอยู่ที่ รายละเอียดรายย่อยของรูป ซึ่งเจ้าหน้าที่อาจมองไม่เห็นและ คิดว่าไม่เสียหายเหมือนดังรูปภาพรูปถ่ายที่จำลองเอามาลงพิมพ์ ในหนังสือพิมพ์บางฉบับ รูปอย่างนี้แหละที่อาจกระตุ้นใจให้เด็ก เกิดความนึกเห็นที่ไม่บังควรกระทำให้เกิดความเสื่อมแห่งศีลธรรม มนุษย์เป็นนกล่า ก็คำว่ล่าก็คือการแสวงหาสิ่งที่ต้องการ ถ้าได้

สิ่งที่ต้องการมาอยู่ในกำมือแล้ว การแสวงหาก็ไม่มีเหตุผลอีกต่อไป ข้อนี้มันัยเปรียบได้ดังรูปที่จำลองเอามาจากผู้หญิงที่สวมเสื้อผ้ากับรูปจำลองที่เอามาจากผู้หญิงที่เปลือย ฉะนั้น

